

Life+ Abeek

Natuurherstel in de Abeekvallei

natuurpunt
natuur voor iedereen

De Abeekvallei is één van de mooiste beekvalleien van Vlaanderen en herbergt langsheen zijn loop een grote verscheidenheid aan zeldzame natuur. De Abeek is met zijn omliggende moeras- en heidegebieden dan ook terecht opgenomen in het Europese Natura 2000-netwerk van internationaal belangrijke gebieden. Dankzij Europese steun door middel van het Life+project 'LifeAbeek' zal Natuurpunt de komende vijf jaren grootschalige natuurherstelacties rondom deze beek kunnen uitvoeren.

De Abeek is een typische laaglandbeek die door uitvloeiend grondwater langsheen haar hele loop gevoed wordt. Dit uitvloeiende grondwater, ook wel kwel genoemd, is vaak arm aan voedingsstoffen en is in grote mate bepalend voor de bijzondere natuurwaarden die we rond de beek aantreffen. Het brongebied van de Abeek ligt in de gemeente Meeuwen-Gruitrode. Vervolgens stroomt ze doorheen Peer, Bocholt, Bree en Kinrooi om daarna in de Maas uit te monden. Op Vlaams grondgebied is bijna de ganse Abeek omvat in twee natuurgebieden van Natuurpunt.

Valle van de Abeek

De bovenloop van de Abeek is zeer intact gebleven. Hier heeft de beek zich diep ingesneden in het Kempisch Plateau en de ruimte gekregen om zich meanderend een weg stroomafwaarts te banen. Deze meanderende bovenloop vormt de ruggengraat van het natuurgebied Valle van de Abeek. Hier kan je nog enkele van de mooiste beekbegeleidende elzenbroekbossen

van Vlaanderen vinden. In het voorjaar kleuren deze geel van de dotterbloemen.

We vinden er nog zeldzaamheden als paarbladig en verspreidbladig goudveil en moerasvlooltje. Daarnaast zijn er tal van waardevolle hoollandjes met bijzondere plantensoorten als knolsteenbreek, wateraardbel en holpljip. Op de drogere flanken van de valle vinden we dan weer heide- en schraalgraslandvegetaties.

Sint-Maartenshelde/ De Luysen

Na de deelgemeente Reppel stroomt de Abeek in de Vlake van Bocholt en is vanaf hier grotendeels recht getrokken en verlegd. In Bree en deels ook Bocholt vinden we langs de Abeek het natuurgebied Sint-Maartenshelde/De Luysen. Het hele gebied maakte ooit deel uit van een uitgestrekt moerassig heldegebied, maar door aanleg van afwateringsgrachten heeft men destijds het gebied drooggelegd. In het deelgebied Sint-Maartenshelde vinden we nog steeds restanten van dit eens grote heldegebied. Verder is het een mix van bos, weilanden en akkers. De vrijwilligers hebben hier sterk ingezet op kleinschalige landschapselementen, door bijvoorbeeld houtkanten, struwelen en poelen aan te leggen. Het resultaat is een gevarieerd landschap vol structuur dat bijzondere gasten zoals de grauwe klauwier en boomkikker weet aan te trekken.

Het deelgebied De Luysen was een tiental jaren geleden nog een recreatie domein maar is ondertussen heringericht tot een groot vijvercomplex en is uitgegroeid tot één van de topvogelgebieden van Vlaanderen. Onder andere roerdomp, snor, houtsnip en watersnip broeden er en jaarlijks komt de visarend er even pleisteren. Rondom de vijvers vinden we broekbossen, natte hooglanden, ruggen en rietland. De vrijwilligers zijn er momenteel ook het Mariahof aan het renoveren tot een gloednieuw bezoekerscentrum.

Europese steun

De zeldzame natuur die we in de Abeekvallei vinden staat echter onder druk van verschillende bedreigingen zoals versnippering, eutrofiëring en onaangepast beheer. De lokale Natuurpuntafdelingen bieden reeds jaren weerwerk hiertegen, en met succes. Het Life-project zal hun werk echter een extra impuls geven.

Grootschalig natuurherstel

Om de versnippering tegen te gaan, wil Natuurpunt in het projectgebied een extra 50 hectare Europees zeldzame natuur aankopen en herstellen. Een belangrijke klemtoon bij dit natuurherstel ligt op de broekbossen. Daarnaast zullen meerdere hectaren helde-, veen-, water- en oevervegetaties hersteld worden. Ook invasieve exoten zullen gericht bestreden worden. Een 10-tal voormalige weekendverblijven zullen worden opgeruimd en de bijhorende tuin/vijvertjes worden vernatuurlijkt. Alles samen willen we bijna 60 hectare Europees waardevolle en zeldzame natuur herstellen. Om de herstelde natuur beheerbaar te houden zullen lokaal nieuwe begrazingsrasters aangelegd worden en zullen we enkele compositereenheden opstarten.

Natuur voor iedereen

Natuurpunt wil van bij de start van het project de bevolking maximaal betrekken en iedereen uitnodigen om de Abeek en haar bijzondere natuur te leren kennen. Er zullen jaarlijks open infomomenten houden, er komt een tentoonstelling in het bezoekerscentrum Mariahof, er zullen natuurhappenings worden georganiseerd, brochures worden verspreid en nieuwe wandelroutes worden aangelegd. Hoogtepunt van deze wandelroutes wordt een knuppelpad dwars over de vallei en door het broekbos. Zo kan de wandelaar een doorgaans zeer ontoegankelijk type natuur eens van dichtbij ervaren.

Kom gerust eens op ontdekking in onze mooie Abeekvallei!

Natuurbescherming in Europa

NATURA 2000 staat voor een Europees netwerk van beschermde gebieden en vormt zo de hoeksteen van het Europees natuurbeleid. Natuur en landschap zijn in Europa erg gevarieerd: van hooggebergten en moerassen, tot bossen en uitgestrekte heldelandschappen. Om al die natuurwaarden te behouden en beschermen heeft de Europese Unie haar lidstaten aangezet tot het afbakenen van 'Speciale Beschermingszones' ter bescherming van biotopen die op Europese schaal zeldzaam zijn (geworden). Het geheel van deze beschermde gebieden vormt het NATURA 2000-netwerk.

Via Life+, het vroegere Life-natuurfonds, trekt Europa middelen uit om de ontwikkeling van verschillende NATURA 2000-gebieden te ondersteunen. Het geld gaat naar projecten die als voorbeeld kunnen dienen voor het Europees natuurbeleid. Natuurpunt is hierin, met reeds 17 projecten, een voortrekker in Europa.

MEER INFO OF AANVRAAG GELEIDE WANDELINGEN:

Natuurpunt Meeuwen-Gultrode & Peer: Paul Cappals • 0486-22 48 17

Natuurpunt Bree: René Moors • 0476-32 02 27

VOOR INFO OVER HET LIFE-PROJECT:

www.natuurpunt.be/life of RobIn Rotsaert • 015-77 01 54